

Số: **2304/2023/QĐST-VDS** *Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 27 tháng 10 năm 2023*

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

Th phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Quỳnh Anh

Thư ký phiên họp: Bà Phan Thị Thu Hiền

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Kim Nghĩa - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 10 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 65/2023/TLST-DS ngày 15 tháng 02 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” đối với ông Huỳnh C.Th, sinh năm 1975; địa chỉ: 2A đường D, khu phố R, phường L, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh; hiện đang điều trị bệnh tại Trung tâm Điều dưỡng người bệnh tâm thần, 37 đường Phú Châu, phường Tam Phú, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 4777/2023/QĐST-DS ngày 17 tháng 10 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Huỳnh M, sinh năm 1967; địa chỉ: 2A đường D, Khu phố R, phường L, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Th.L, sinh năm 1998; địa chỉ: 528 đường C, Phường D, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh; là người đại diện ủy quyền (theo Hợp đồng ủy quyền số công chứng 007134, quyền số 04/2023 TP/CC-SCC/HĐGD lập ngày 26/10/2023 tại Văn phòng Công chứng Đ, Thành phố Hồ Chí Minh).

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Huỳnh N.L (Huỳnh, N.L), sinh năm 1970; địa chỉ: 17944 94 Ave NW Edmonton AB T5T, 1Y2, Canada.

Người đại diện hợp pháp của bà N.L: Bà Lê Thị H, sinh năm 1975; địa chỉ: 983 đường K, Khu phố Q, phường L, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh; là người đại diện theo ủy quyền (Văn bản ủy quyền được Đại sứ quán Việt Nam tại Ôt-ta-oa – Ca-na-da chứng nhận số 07/09/2023-CNCK ngày 06/9/2023).

Các đương sự có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu ngày 03/12/2022 và lời khai của người yêu cầu là ông Huỳnh M và người đại diện theo ủy quyền trình bày:

Cha mẹ của ông Huỳnh M là ông Huỳnh Q (sinh năm 1944 – chết năm 1992) và bà Lê Thị X (sinh năm 1954 - chết năm 2021). Ông Quang và bà Xây có tất cả 04 người con, gồm các ông bà: Huỳnh M (sinh năm 1967), Huỳnh T (sinh năm 1968 – chết năm 2014), Huỳnh N.L (Huỳnh N.L Ngọc) (sinh năm 1970) và Huỳnh C.Th (sinh năm 1975).

Trong số các anh chị em, có ông Huỳnh C.Th từ nhỏ phát triển bình thường, nhưng vào năm 1995 bị tai nạn xe và bị ảnh hưởng đến sức khỏe tâm thần, có biểu hiện không bình thường. Gia đình đã cố gắng chữa trị nhưng tình trạng sức khỏe của ông Th không hồi phục được, không tự chăm sóc bản thân, không nhận thức và làm chủ được hành vi. Năm 2018, ông Th đã được Giám đốc Trung tâm điều dưỡng người bệnh tâm thần tại Thành phố Hồ Chí Minh tiếp nhận vào trung tâm theo Quyết định số 103/QĐ-ĐDNBTT ngày 08/6/2018 và hiện vẫn đang được nuôi dưỡng và điều trị tại trung tâm. Toàn bộ chi phí chăm sóc, nuôi dưỡng và điều trị tại trung tâm đều do ông M chi trả.

Do ông Th không còn khả năng tự chăm sóc bản thân nên ông M yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Th mất năng lực hành vi dân sự.

Tại văn bản ý kiến ngày 21/8/2023 (được Đại sứ quán Việt Nam tại Ôt-ta-oa – Canada chứng nhận số 03/9/2023-CNCK ngày 06/9/2023) của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, bà Huỳnh N.L (Huỳnh N.L Ngọc) trình bày: Cha mẹ bà là ông Huỳnh Q và bà Lê Thị X đều đã chết. Nay, bà đồng ý với toàn bộ yêu cầu của anh trai là ông Huỳnh M về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố em trai là ông Huỳnh C.Th mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng: Thẩm phán và Hội đồng xét xử thực hiện đúng quy định của pháp luật tố tụng. Các đương sự thực hiện quyền, nghĩa vụ theo đúng quy định pháp luật.

- Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận yêu cầu của ông Huỳnh M về việc tuyên bố ông Huỳnh C.Th mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết vụ án:

Ông Huỳnh C.Th, sinh năm 1975 (đang được nuôi dưỡng và điều trị bệnh tại Trung tâm Điều dưỡng người bệnh tâm thần, 37 đường Phú Châu, phường Tam Phú, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh); không có vợ, con; có cha mẹ là ông Huỳnh Q (sinh năm 1944 – chết năm 1992) và bà Lê Thị X (sinh năm 1954 - chết năm 2021). Ông Quang và bà Xây có tất cả 04 người con, gồm các ông bà: Huỳnh M (sinh năm 1967), Huỳnh T (sinh năm 1968 – chết năm 2014), Huỳnh N.L (Huỳnh N.L Ngọc) (sinh năm 1970) và Huỳnh C.Th (sinh năm 1975).

Ông Huỳnh M là anh trai yêu cầu tuyên bố em là ông Huỳnh C.Th là người mất năng lực hành vi dân sự với lý do thuận tiện trong việc thực hiện các thủ tục hành chính. Đây là việc dân sự về “Yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự” thuộc thẩm quyền giải quyết của tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Do người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là Huỳnh N.L (Huỳnh N.L Ngọc) đang cư trú tại Canada nên việc dân sự này thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh theo quy tại khoản 3 Điều 35; điểm b khoản 1 Điều 37; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về sự vắng mặt của các đương sự: Người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Phạm Th.L cùng người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Huỳnh N.L và người đại diện theo ủy quyền là bà Lê Thị Hiệp có đơn đề nghị Tòa án giải quyết vắng mặt nên Tòa án mở phiên họp vắng mặt các đương sự này theo quy định tại khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Ông Huỳnh C.Th, không có vợ, con, cha mẹ đều đã chết và hiện đang được nuôi dưỡng và điều trị bệnh tại Trung tâm Điều dưỡng người bệnh tâm thần, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh. Do ông Th không nhận thức được hành vi của mình nên anh trai là ông Huỳnh M yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Th mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 2625/KLGD ngày 14 tháng 4 năm 2023 của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đối với ông Huỳnh C.Th (thực hiện theo Quyết định trung cầu giám định pháp y tâm thần số 1350/2023/QĐ-TCGD ngày 29/3/2023 của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh) đã kết luận:

+ Về y học: Đương sự bị bệnh Tâm thần phân liệt, thể di chứng, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.51 – ICD10).

+ Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Từ cơ sở kết luận trên, Tòa án có đủ căn cứ để xác định ông Huỳnh C.Th là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Như vậy, việc ông Huỳnh M yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Th là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

Các đương sự được quyền liên hệ với cơ quan Nhà nước có thẩm quyền để làm thủ tục giám hộ cho ông Huỳnh C.Th theo quy định của pháp luật.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Huỳnh M phải nộp 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng).

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 1 Điều 37 và điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; khoản 2 Điều 244; khoản 2 và khoản 3 Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; khoản 1 Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ vào Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy Ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Huỳnh M về việc yêu cầu tuyên bố ông Huỳnh C.Th mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố ông Huỳnh C.Th, sinh năm 1975; địa chỉ: 2A đường D, khu phố R, phường L, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh (hiện đang điều trị tại Trung tâm Điều dưỡng người bệnh tâm thần, 37 đường Phú Châu, phường Tam Phú, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh) là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Huỳnh M phải nộp là 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí ông M đã nộp theo biên lai thu tiền số AA/2021/0004093 ngày 03 tháng 02 năm 2023 tại Cục Thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh. Ông M đã nộp đủ lệ phí việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp được quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết./.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân Tp. Hồ Chí M;
- Cục Thi hành án dân sự Tp. Hồ Chí M;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND phường L, Th phố Th, Thành phố Hồ Chí Minh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự (14).

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Quỳnh Anh

